

УДК 330:338.2:338.3

ІННОВАЦІЇ: СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ

Студ. А.О. Корчинський, гр. ЗЕМГ-15(з)

Наук. керівник проф. М.П. Денисенко

Київський національний університет технологій та дизайну

Інновації є винятково важливою економічною категорією на сучасному етапі розвитку економіки України. На сьогодні відсутнє єдине визначення терміну «інновації». В наукових публікаціях як іноземних, так і вітчизняних авторів терміни «нововведення», «новація», «інноваційний процес», «новаторство» переважно розглядаються в якості синонімів. Поняття «інновація» походить від англійського слова «innovation», що в перекладі означає «введення новацій».

Вперше категорія «інновації» була використана Й. Шумпетером проте зміст та характеристика цього явища розглядалася ще його попередниками: М. Туган-Барановським та М. Кондратьєвим.

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV інновації це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери.

Іншими словами, інноваціями вважаються вкладення інвестиційного капіталу в нововведення, що призводять до кількісних або якісних змін у підприємницькій діяльності. Інновації має задовольняти ринковий попит, мати новизну та забезпечувати необхідний обсяг доходу суб'єктам господарювання.

В 60-х рр. ХХ ст. Й. Шумпетер визначав таку інноваційну «тріаду»: «винахід-інновація-дифузія». Пізніше вона була перетворена в інноваційний ланцюг: «науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) – винахід – інноваційна дифузія – економічне зростання».

Інноваціям передують науково-технічна діяльність, пов'язана з появою нововведення. Його ідея може виникнути у вигляді інвенції (ідеї, пропозиції або проекти, що після опрацювання стануть інноваціями), ініціації (рекомендації щодо вдосконалення науково-технічної, організаційної, виробничої або комерційної діяльності, метою яких є початок інноваційного процесу або його продовження чи розвиток) або інноваційної дифузії (пропозиції щодо використання ідеї інновацій, які вже було обґрунтовано і впроваджено).

Важливим етапом аналізу інновацій є їх класифікація за рядом основоположних ознак. В основному виділяють 12 основних ознак класифікації, за якими визначено 39 типів інновацій. Кількість класифікаційних ознак залежить від критеріїв, що використовуються для типології інновацій (одна й та сама інновація може бути віднесена до кількох типів). Найпоширенішим підходом до класифікації інновацій є критерій, що передбачає їх розподіл їх за змістом та сферою використання. На його основі виділяють такі групи інновацій: технологічні: нові технології виробництва старих чи нових продуктів, упровадження інформаційних систем, нових джерел енергії); продуктові: створення нових товарів, що споживаються у сфері виробництва (засоби виробництва) чи у сфері споживання (предмети споживання); організаційно-управлінські: нові методи й форми організації всіх видів діяльності суб'єктів господарювання: нові методи управління персоналом, системи стратегічного планування, прогнозування, моделювання процесів виробництва, постачання, збуту, нові організаційні структури; економічні: нововведення у сфері фінансів, мотивації та оплати праці, аналіз та оцінка результатів діяльності підприємств тощо; соціальні: нові форми активізації людського чинника з урахуванням процесу покращення умов праці, культурних, екологічних та політичних аспектів тощо; юридичні: нові нормативно-правові документи. Деякими науковцями юридичні інновації відносяться до соціальних.